

настоятелства или нѣкои тѣй наречени бѣлгарски, било явни, било тайни, комитети вѣнъ изъ Бѣлгария, тя бѣше първото общенародно, тѣй да се каже, настоятелство, първиятъ, най-сериозниятъ, най-всеобимащиятъ, най-плодотворниятъ, па и отъ вездѣ почти признаваниятъ бѣлгарски централенъ комитетъ, който работѣше тихо, но неусипно и съ самопожертвуване за възкрѣсване на бѣлгарския народъ. Нѣщо повече. Тя бѣше като единъ видъ бѣлгарско правителствено учреждение въ самата турска столица за помагане народу въ всички мѣчнотии и за упжтване умоветъ къмъ една и сѣща посока по народното възраждане. Бѣлгарскитѣ общини низъ цѣлото бѣлгарско отечество — тия мѣстни крѣпости, въ които бѣше се съсрѣдоточилъ цѣлъ и въ които се съхрани неповрѣденъ до възможности бѣлгарскиятъ народенъ битъ прѣзъ петстолѣтното турско владичество — се считаха, безъ никакъвъ за това законъ, и безъ никакво отъ никждѣ задължително разпореждане, зависими до нѣйдѣ отъ главната бѣлгарска община, Цариградската, та за това къмъ нея се обръщаха тѣ обикновено за съвѣти по мѣстнитѣ общински, съ други думи, народни дѣла, както и по обноската имъ спрѣмо политическитѣ власти. Къмъ нея сѣщо или прибѣгваха отъ близу, или се отнасяха писмено всички безъ разлика книжовници, учители, духовни лица, книжари, едни за доставяне мѣстни новини, други съ молба за покровителство, едни за наставления, други за свѣдѣния, едни за нѣкое улеснение, други за защита противъ разни гонения и притѣснения.

Въ нея и при нея търсѣха помощъ и утѣха всички прѣслѣдвани и обидени. Въ нея намѣри най-напрѣдъ насърчителенъ отзивъ на своитѣ словѣно-български изслѣдвания и занятия и мечти образецътъ на иноческата жизнь, принопаментниятъ народенъ учител, мѣдролесенѣй-